

Kolankowski, Zygmunt

[W zeszycie 13]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 13/2, 535-536

1968

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W nrze 3/1967 „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki” w dziale *Recenzje* została wydrukowana na ss. 642—644 notatka pióra Teresy Ostrowskiej *Historia nauki w naukowych czasopismach lekarskich i biologicznych*, w której to autorka recenzuje między innymi artykuł Władysława Wachowiaka (ma być Stachowiaka), umieszczony w „Przeglądzie Antropologicznym” nr 1/1966: *Wiadomości antropologiczne z 1807 roku w „Zoologii” prof. Stanisława Jundziłły*.

Teresa Ostrowska powtarza w ślad za W. Stachowiakiem spalone nazwisko prof. Jundziłła, i to jako „warszawskiego profesora historii naturalnej”.

Otóż stwierdzam, że jak Polska długa i szeroka znane jest nazwisko ks. profesora B. Stanisława Jundziłła (1761—1847), a nie Jundziłły. Nie sięgając nawet do źródeł, wystarczy zobaczyć hasło *Jundziłł* w *Wielkiej Encyklopedii Powszechnej* PWN (t. 5, Warszawa 1965, s. 345).

Oprócz tego prof. Jundziłł był profesorem uniwersytetu wileńskiego, a nie warszawskiego, pozostawał natomiast członkiem Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk. I tu prawdę historyczną i ścisłość naukową łatwo było zachować, zaglądając choćby tylko do *Polskiego słownika biograficznego* (t. 11, cz. 2 i 3, zes. 49 i 50, ss. 320—323).

Prof. Jakub Mowszowicz

W zeszycie 13 serii B „Studiów i Materiałów z Dziejów Nauki Polskiej” (Warszawa 1967) ukazał się interesujący szkic biograficzny o profesorze Kazimierzu Bassaliku (1879—1960) pióra prof. Adama Drozdowicza. Autor rozszerzył w nim informacje o zmarłym mikrobiologu polskim, ujęte z natury rzeczy zwięźlej we wspomnieniu pośmiertnym, opublikowanym w „Nauce Polskiej” (nr 3/1960).

Obie wymienione publikacje dzieli lat siedem, w czasie których część papierów prof. K. Bassalika, — wspomnianych przez autora — przekazana została przez wdowę, doc. dr Ludmiłę Bassalik-Chabielską, w darze Archiwum [Polskiej Akademii Nauk. Materiały prof. K. Bassalika uwidocznione zostały w *Przewodniku po zespolach i zbiorach Archiwum PAN* (Wrocław 1965) na s. 35, zaś w nr 9 „Biuletynu Archiwum PAN” (Warszawa 1966) opublikowany został — opatrzony wstępem — szczegółowy inwentarz uporządkowanych już papierów, sporządzony przez dra Stanisława Chanikowskiego (ss. 35—54).

W tej sytuacji należy wyrazić żal, że Redakcja „Studiów i Materiałów” nie wykorzystwała tych łatwo dostępnych informacji i nie umieściła wzmianki o obecnym miejscu przechowywania papierów prof. Bassalika, których wartość, zwłaszcza dla dziejów organizacji nauki polskiej, jest bardzo wysoka.

O przeoczeniu przez Redakcję informacji zawartych we wspomnianym *Przewodniku* świadczy również druga, zamieszczona w tym samym zeszycie „Studiów i Materiałów” publikacja, *Materiały farmaceutyczne do historii botaniki i nauk pokrewnych w Polsce*, pióra doc. Wojciecha Roeske. Również i tu zamieszczony m.in. biogram Ferdynanda Karo wśród źródeł do życiorysu tego farmaceuty nie wymienia fragmentu jego papierów, przechowywanych w Archiwum PAN, a uwidocznionych w *Przewodniku* na s. 60.

Nasuwa się więc nieodparcie postulat, aby Redakcja „Studiów i Materiałów z Dziejów Nauki Polskiej” przed opublikowaniem nadsyłanych artykułów — gwoli ścisłości i kompletności danych — zechciała sprawdzić bądź na podstawie drukowanej informacji, bądź bezpośrednio w Archiwum PAN (*Przewodnik* obejmuje stan na dzień 1 stycznia 1965 r.), czy papiery dotyczące danego uczonego lub danego zagadnienia nie znalazły się w zbiorach Archiwum Polskiej Akademii Nauk.

Doc. Zygmunt Kolankowski
Dyrektor
Archiwum Polskiej Akademii Nauk